

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Кафедра філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Черушева Галина Батрбеківна , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/cherusheva-galyna-batrbekivna/
Контактна інформація керівника курсу	E-mail: GBCherusheva@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Психологія управління» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформулювати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни засвоєння психологічних основ управлінських взаємин, які функціонують у процесі міжособистісної і міжгрупової взаємодії людей, ознайомлення студентів із загальною парадигмою, концепціями та науковими школами у царині психології управління та прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в практичній професійній діяльності майбутнього фахівця. Завдання вивчення навчальної дисципліни: усвідомлення здобувачами ролі психологічного фактору в процесі управління; засвоєння теоретичних основ психології управління, історії розвитку та її провідних сучасних тенденцій; засвоєння сутності психологічних механізмів прийняття рішень; формування вмінь й навичок командної
------------------------	---

	роботи з використанням ефективної системи мотивування праці та створення позитивного психологічного мікроклімату в колективі. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен знати: - основи системи управління та її психологічні особливості; - теоретичні поняття і положення психології управління; - сучасні концепції управління; - роль і місце особистості в управлінській діяльності; - психологічні методи управління в практичній діяльності керівників; - сутність і відмінність феноменів лідерства і керівництва; - психологічні аспекти кадрової політики, особливості утворення та розвитку колективу («команди»).
Програмні результати навчання	У процесі вивчення дисципліни здобувач повинен вміти: - виокремлювати психологічні особливості управлінської діяльності; - проводити психологічні та соціально-психологічні дослідження проблем розвитку особистості керівника та організації; - організовувати і проводити тестування, співбесіди, інтерв'ю з претендентами на вакантні посади; - організовувати PR-кампанії організації; - формувати команду з працівників відділу організації; - створювати систему мотивування працівників; - сприяти створенню позитивного психологічного клімату в організації; - забезпечувати становлення й розвиток потенційних управлінських кадрів; - проводити ділові переговори, бесіди, телефонні розмови з діловими партнерами; - забезпечувати професійне та кар'єрне зростання представників трудового колективу.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Особистість у психології управління Тема 1. Психологія управління як галузь психологічного знання. Тема 2. Психологія прийняття управлінських рішень. Тема 3. Стилi керівництва менеджерів організацій. Лідерство та керівництво. Тема 4. Формування іміджу організації та персоналу. Тема 5. Психологія ділового спілкування. Керівницьке спілкування. Змістовий модуль 2. Психологія управлінської діяльності Тема 6. Зміст та основні види конфліктів в організаціях. Тема 7. Маніпуляція в психології управління. Тема 8. Формування управлінської команди. Оцінка і підбір персоналу. Тема 9. Психологічний клімат колективу організацій. Тема 10. Психологія професійного стресу та вигорання. Тема 11. Мотивація: від базових концепцій до практики.
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація);

	- практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Психологія управління» направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 4 бали (Т.1; 2; 5; 8; 10) Максимум – 5 балів (Т.3; 4; 6; 7; 9; 11)
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль													Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	T11	МКР	30	100
4	4	5	5	4	10	5	5	4	5	4	5	10		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- практичні завдання по темам;

- різні види творчих та групових завдань;
- проектне моделювання;
- доповіді до семінарських занять;
- виступати перед аудиторією;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- здатність та вміння командної роботи.

Практичні завдання передбачають обговорення теоретичних питань, розкриття сутності ключових понять на основі аналізу різних наукових підходів, виконання практичних завдань, аналіз наукових статей з проблеми, написання есе з актуальних проблем сучасного психологічного знання з управління, проведення дискусій з основних тем, виступи перед аудиторією. Робота на практичному занятті передбачає моделювання практичних ситуацій, обґрунтування характерних особливостей психічних процесів. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 5 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу. Практичні завдання розміщені за темами змістовних модулів дисципліни. **Тестові завдання** розміщені за темами змістових модулів курсу та передбачають правильну відповідь на кожне завдання закритої форми.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle та оцінюються від 0 до 10 (денна форма) / від 0 до 35 (заочна форма).

Розподіл балів модульного контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Тестові завдання закритої форми	10 балів 1 модуль $5 \times 2 = 10$ б.	35 балів 1 модуль $25 \times 1 = 25$ б.
	10 балів 2 модуль $5 \times 2 = 10$ б.	20 балів 2 модуль $20 \times 0.50 = 10$ б.
		35 балів 2 модуль $20 \times 0.50 = 10$ б.
		$25 \times 1 = 25$ б.

Всього	20 балів	70 балів
---------------	-----------------	-----------------

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle та оцінюється від 0 до 30 балів для денної та заочної форм навчання.

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Тестові завдання закритої форми	$(50 \times 0.6) = 30$ б.
Всього	30 балів

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач два правильні відповіді на 90 %-100% тестових запитань	27-30
Здобувач два правильні відповіді на 82 %-89% тестових запитань	23-26
Здобувач два правильні відповіді на 74 %-81% тестових запитань	20-22
Здобувач два правильні відповіді на 64 %-73% тестових запитань	17-19
Здобувач два правильні відповіді на 60 %-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення

			при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Використання технологій маніпулювання в системі управління.
2. Депресія та її зв'язок з професійним вигоранням. Симптоми депресивних.
3. Еволюція управлінської думки.
4. Етичні норми: правила та використання в управлінській сфері.
5. Зовнішні та внутрішні чинники формування іміджу.
6. Імідж ділової людини та його основні компоненти.
7. Індивідуально-особистісні якості сучасного керівника-лідера.
8. Історія психології управління в організації.
9. Керівництво в організації. Сутність процесу керівництва та лідерства.
10. Маніпуляція як вид соціально-психологічного впливу.
11. Методи прийняття рішення.
12. Міжособистісні відносини в групі.
13. Мікроклімат і продуктивність праці.
14. Основні вимоги прийняття управлінських рішень.
15. Основні підходи до визначення професійно важливих якостей керівника.
16. Основні принципи та форми керівницького спілкування.
17. Основні функції керівництва. Стили керівництва менеджерів організацій.
18. Основні чинники ефективного керівницького спілкування.
19. Особливості ділового спілкування в різних країнах.
20. Особливості ефективної команди.
21. Особливості конфліктів у трудовому колективі.
22. Потреби людини як джерело маніпулювання.
23. Причини виникнення та види конфліктів в організаціях.
24. Професійне вигорання як психологічна проблема.

25. Професійний відбір та його основні етапи. Використання психограм при доборі кадрів.
26. Професійний стрес та його ознаки.
27. Психологічна сутність кадрової політики.
28. Психологічна сутність організації як соціального феномена.
29. Психологічні основи прихованого управління людьми.
30. Психологія управління в бізнесі.
31. Психологія управління як галузь психологічної науки.
32. Роль психологічного знання в системі управління. Сутність поняття «психологія управління».
33. Складові культури ділового спілкування.
34. Специфіка службового етикету.
35. Співвідношення керівництва та лідерства.
36. Стадії розвитку конфлікту. Способи регулювання і розв'язання конфліктів.
37. Структура та методи професійного відбору персоналу.
38. Структура, функції та основні категорії психології управління.
39. Сутність поняття «керівницьке спілкування».
40. Сутність поняття «імідж». Роль іміджу в успішному розвитку організації.
41. Умови й фактори продуктивного завершення конфліктів.
42. Управління організацією на різних стадіях розвитку.
43. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.
44. Фактори формування іміджу організації. Характерні риси іміджу організації.
45. Феноменологія конфлікту. Функціональний аналіз конфліктів.
46. Формування психологічного клімату в організаційній структурі.
47. Цілі маніпуляції. Методи і прийоми маніпуляції.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Бакаленко О.А. Психологія управління : навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління персоналом: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2022. 371 с.
3. Безпалько О.В. Менеджмент персоналу: навч. посіб. Київ: МПП. «ЛИНО», 2022. 612 с.
4. Постоян Т.Г. Психологія управління: навч. посібн. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 195с.
5. Психологія управління: навч.-метод. посіб для самостійного вивчення дисципліни / авт.-упор. Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис, Л. І. Білик, С. І. Ключка. Черкаси: ЧДТУ, 2020. 300 с.
6. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: підручн. Вид. 6-те, перер. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 684 с.
7. Черушева Г. Концептуальні підходи до визначення «soft skills» у сучасних моделях управлінської компетентності. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2023. №1(28). С. 128-137. URL: <http://orgpsy-journal.in.ua/index.php/ojep/article/view/387>
8. Черушева Г. Б. Роль корпоративного іміджу в системі управління. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. Issue №30 (2). Pp.3-9. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit30-00-001>
9. Cherusheva G., Parkhomenko V. Models of managerial innovation competencies: structural And functional analysis. *Scientific thought development: Medicine, Psychology and sociology, Biology and ecology, Agriculture, Art history*: Monographic series «European Science». Kapitel 3. Book 21. Part 2. 2023. ISBN 978-3-949059-95-7 URL:

10. Cherusheva H.B., Parkhomenko V.V. Theoretical and methodological foundations of the development of the psychological concept of management. *Modern engineering and innovative technologies*. 2023. №25(5). Pp. 141-146. URL: <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit>

Допоміжна:

1. Богданова Л.С., Мельничук В.Е. Управління персоналом: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 103 с.
2. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Загинайло В.А. Роль лідерства та комунікацій у забезпеченні розвитку сучасних підприємницьких структур. *Бізнес Інформ*. 2022. №5. С. 75-83. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2022&abstract=2022_5_0_75_83
3. Данилевич Н. Функціональний підхід до управління у системі місцевого самоврядування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. №31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-37>
4. Жолонко Т.В., Гребінчук О.М. Нематеріальна мотивація в системі управління персоналом: зарубіжний досвід та українські реалії. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2021. №6. С. 23-28. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1071>
5. Захарова Н.Ю., Осипенко С. О. Трансформація бізнес-комунікацій в системі менеджменту сучасного підприємства. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2024. №1(50). С.77-83. URL: <https://oj.tsatu.edu.ua/index.php/zbirnyk/article/view/681>
6. Кінг Л., Гілберт Б. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будьде. Секрети успішного спілкування. Київ: Моноліт-Bizz. 2023. 204 с.
7. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Бондарецька О.М., Жежуха В.Й. Мотивування персоналу підприємств: інноваційні технології та реінжинірингові підходи: монографія. Львів: Галицька видавнича спілка, 2020. 216 с.
8. Літинська В. Теоретико-методологічні основи мотивації праці персоналу в сучасних умовах. *Економічні горизонти*. 2023. №3(25). С. 4-15. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/286565>
9. Могильна Л., Харченко Т., Клецова Н. Основні аспекти управління соціально-економічним розвитком персоналу підприємства в умовах сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-55>
10. Науменко Н., Верховська Н. Особливості мотивації персоналу на підприємствах України в умовах воєнного часу. *REBUILD UKRAINE: справа всього цивілізованого світу*: зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 15 березня 2023 р.). Луцьк: Веза-Друк, 2023. С. 53-57.
11. Поплавська О. М., Кононенко Т. С. Мотивація та задоволеність працівників: аналіз, ризики, шляхи вдосконалення. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 378–384. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-5_0-pages-378_384.pdf
12. Потьомкіна О.В., Гордійчук А.І. Трансформація системи управління персоналом підприємства в умовах цифровізації економіки. *Економічні науки. Серія: Регіональна економіка*. 2022. Вип. 19. С. 217–224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnre_2022_19_28
13. Прохоровська С.А. Мотивація персоналу підприємств в умовах сучасних викликів. *Трансформаційна економіка*. 2023. №2. С.45-48.
14. Пустовіт О., Басюк Є. Сутність мотивації персоналу як основа розвитку підприємства. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2021. №3(76). С. 47-63. URL: <https://www.daemmt.odessa.ua/index.php/daemmt/article/view/375>

15. Ситник Н. С., Чепиль Ю. Б. Мотивація як чинник стимулювання людей до ефективної діяльності. *Молодий вчений*. 2021. № 4(92). С. 331-335. URL: <https://molodyvchenyi.ua/index.php/journal/article/view/554>
16. Ткаченко К.А. Мотивація та стимулювання праці персоналу в управлінні підприємством. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки)*. 2023. №4. С. 33-38. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/entities/publication/113465f7-44ea-4363-90ee-63fe15226379>
17. Черушева Г. Емоційний інтелект у контексті розвитку особистості майбутнього лідера. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф.* Київ: Інтерсервіс, 2023. С. 606-608. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/117dbd3d-7284-425a-abe5-3db58eaea8e5>
18. Черушева Г., Пархоменко В. Актуальні проблеми управлінського спілкування: психологічний контекст. *Search for scientific answers to the challenges of our time: Conference proceedings*. Washington, USA, 2022. №15. Pp. 69-71. URL: https://www.researchgate.net/publication/367325413_ACTUAL_PROBLEMS_MANAGEMENT_COMMUNICATION_PSYCHOLOGICAL_CONTEXT
19. Черушева Г., Радченко В. Розвиток лідерських якостей майбутніх управлінців в системі вищої освіти. *International scientific innovations in human life: Proceedings of the 5th International scientific and practical conference*. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2021. Pp. 542-551. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/INTERNATIONAL-SCIENTIFIC-INNOVATIONS-IN-HUMAN-LIFE-17-19.11.21.pdf>
20. Cherusheva G. Communicative Culture As A Success Factor Business Communication In The Management System. *SWorldJournal*. 2023. №2(20-02). Pp. 85-92. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-20-02-036>
21. Cherusheva G. Modeling Of «Soft Skills» In The System Of Managerial Competence. *SWorld-Ger Conference Proceedings*. 2023. (gec25-01). Pp. 125-128. URL: <https://doi.org/10.30890/2709-1783.2023-25-01-032>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Емоційне вигорання: інструкція для самостійного відновлення. Поради психолога. URL: <https://life.nv.ua/ukr/blogs/emotsijne-vihorannja-instruktsija-dlja-samostijnohovidnovlennjaporadi-psikholoha-2458244.html>
2. Кар'єра – твій особистий план успіху! URL: <https://msmb.org.ua/stily-zhittya/karyera-tvii-osobistiy-plan-uspihu/>
3. Психологія успіху. URL: <https://much-money.pp.ua/sekrety-uspihu/psihologija-uspihu>
4. Сам собі ворог: як не заважати власному успіху. URL: <https://happymonday.ua/samosabotazh-yak-ne-zavazhaty-vlasnomu-uspihu>
5. Стадії Психосоціального Розвитку за Еріком Еріксоном. URL: <https://www.gasformind.com/vikova-periodizatsiya-eriksona/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін. Протокол №11 від 05.06.2025 р.